

Bestedingsvoorstel lokale Koolmeesgelden 2021

Versie 10 juni 2021

Aanleiding

In het voorjaar van 2020 zijn wij geconfronteerd met de uitbraak van het coronavirus. Harde maatregelen en een lockdown werden ingesteld. Dit had flinke weerslag van op de economie en de arbeidsmarkt. Met name de groep jongeren werden geraakt.

Daarop heeft de gemeente Zwolle juist in die tijd inwoners en bedrijven perspectief willen bieden. Zowel lokaal als regionaal is werk gemaakt van het versterken van de gezamenlijke dienstverlening en van innovatieve samenwerking. Bij de regionale aanpak ligt het accent op de begeleiding van werk naar werk, lokaal begeleiding van de groep mensen die toch doorzakt naar werkloosheid en een uitkering ontvangt.

Lokaal niveau

In 2020 heeft de gemeente Zwolle een eerste tranche van het rijk ontvangen voor aanvullend pakket re-integratiekosten en vanaf 2021 is daar ook een deel financiering voor impuls re-integratie aan toegevoegd.

Op 29 maart heeft de gemeenteraad ingestemd met het bestedingsvoorstel van de gelden van 2020 en een deel van 2021. De basis van het bestedingsvoorstel is beschreven in Actie Werk in Zwolle. De eerste voortgangsrapportage daarover is verschenen. Deze aanpak, in combinatie met de regionale aanpak (bestuursakkoord, regionaal mobiliteits en actieteam) lijkt zijn vruchten af te werpen. Streven was om [de instroom in de ww en bijstand te beperken](#) en daarin lijken we succesvol als we kijken naar de huidige lokale en regionale cijfers in vergelijking met de landelijke cijfers en prognose van Berenschot.

Bestedingsvoorstel 2021

De projectgroep (die in 2020 heeft gewerkt aan Actie Werk in Zwolle) heeft drie sporen gedefinieerd en aantal thema's geïdentificeerd. Daarop wordt in dit voorstel voortgeborduurd. In de voorstellen hieronder streven we er naar om zoveel als mogelijk duurzame resultaten te bereiken, zodat ook toekomstige doelgroepen hier profijt van hebben. De voorgestelde maatregelen zijn goed te realiseren en hebben tegelijkertijd ook een besparingspotentieel. Het betreft additionele maatregelen. Wij zien geen mogelijkheden de voorgestelde maatregelen op te pakken binnen de huidige formatie, met bijvoorbeeld een verschuiving van professionals of het leggen van andere accenten op de bestaande dienstverlening. Een investering is daarom voorwaardelijk om deze aanvullende en nieuwe maatregelen uit te voeren.

Aan het eind is een overzicht van de maatregelen opgenomen.

A. Nieuwe doelgroepen wegwijs maken

De dempende werking van de NOW-regeling werkt voor nu, maar werkgevers denken op dit moment na over hun personeelsbezetting voor de komende periode. Bedrijven geven aan te moeten reorganiseren en vallen in sommige gevallen (binnenkort) om. Anders dan in de vorige crisis zijn er sectoren die keihard geraakt worden (horeca,

recreatie, toerisme, cultuur en retail), terwijl andere sectoren schreeuwen om personeel (zorg, techniek, bouw, onderwijs en logistiek).

Het herplaatsen van mensen van de ene naar de andere sector is vaak lastig. Met name de regionale aanpak focust zich hierop. Het is onvermijdelijk dat een deel van de inwoners toch werkloos raakt en een WW-uitkering/bijstandsuitkering aanvraagt. Tot nu toe veronderstellen we dat we redelijk succesvol zijn in het beperken van de instroom, door de groepen inwoners die geraakt worden door deze pandemie op de arbeidsmarkt zo snel mogelijk op weg te helpen naar werk. Het wegwijzen van deze groepen willen we bestendigen op twee manieren:

1. Passief wegwijzen: We stellen voor om te onderzoeken of een online platform (wat ook onderdeel uitmaakt van het regionaal bestuursakkoord, actielijn 3) een waardevol wegwijzend instrument is om een deel van de groep, zonder tussenkomst van de gemeente of aan gemeente gelieerde organisatie. Het gaat veelal om inwoners die niet kwetsbaar zijn en onbekend zijn met de steunstructuur die hen weer op weg kan helpen. Dit platform vraagt om een investering met een duurzaam resultaat. Door het platform ook na de crisis in stand te houden, kan deze in de toekomst voor alle doelgroepen benut worden.

We zien kans aan te sluiten bij een beproefde methode (pilot Maximaal Jezelf!) en een aanstaande aanbesteding van gemeente Zwolle in samenwerking met i4sociaal en Dimpact (zie bijlage I). Voor de realisatie van een online inwoneromgeving heeft de gemeente Zwolle reeds budget beschikbaar gesteld.

Voor deze maatregel wordt geen investering gevraagd.

2. Actief wegwijzen: Informatie en advies verstrekken door met de succesvolle aanpak 'jouw route' de wijken in te gaan. Deze aanpak is ontwikkeld vanuit de Hervormingsagenda Sociaal Domein en inmiddels vertaald naar reguliere dienstverlening. Helaas kon deze groepsgerichte aanpak sinds maart 2020 in de oorspronkelijke vorm niet toegepast worden vanwege de beperkende maatregelen. Door het in omgekeerde vorm uit te voeren kan het wel. Collega's van de afdeling Inkomensondersteuning, Sociaal Wijkteam, Tiem en Sociaal Raadslieden gaan de wijken in. Deze ondersteuning is meer laagdrempelig en integraal aan de slag op logische vindplaatsen. Inwoners kunnen bij hen terecht voor vragen en advies. En actief begeleid naar het werk dat wél beschikbaar is. Vanuit Tiem zijn zowel adviseurs Werk en Ontwikkeling als accountmanagers aanwezig. Door het betrekken van beiden ontstaan andere gesprekken met kandidaten die al langere tijd afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering. Dit lijkt een mooie manier om het vindbaarheidsissue aan te pakken. En de omgekeerde variant geeft hoogstwaarschijnlijk weer nieuwe inzichten waar we lessen uit trekken.

Gevraagde investering

Interventie	Middelen	Duur
Eigen inzet (in totaal 2 FTE hele keten)	74.000	6 maanden
Campagnemateriaal	15.000	6 maanden

B. Inzicht en overzicht bijstandspopulatie

De instroom in de bijstand is op het moment nog beperkt. Althans lager dan de prognose van Berenschot schetste. We houden er rekening mee dat, bijvoorbeeld bij de afbouw van de steunmaatregelen van het rijk (zoals NOW), de instroom verhoogd. We willen ervoor zorgen dat we dan overzicht hebben en waar mogelijk de handen vrij gemaakt om de vraag om dienstverlening aan te kunnen. Daarom willen we, net als we in verleden met enige regelmaat hebben gedaan, een deel van het bijstandsbestand doorlichten. Belangrijk aandachtspunt is dat dossiers die zijn gelicht ook een vervolg geboden krijgen. We stellen twee aanpakken voor:

- **Perspectiefgesprekken:** In de praktijk zien we een groep mensen die op het moment dat zij instroomden in de bijstand ook één of meerdere hulpvragen hadden waarvoor het wijkteam is ingeschakeld. Een deel van deze groep heeft die hulpvragen niet meer, maar staat nog wel langs de kant zonder betaald werk. De bijstandsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt zonder hulpvraag aan het Sociaal Wijkteam heeft mogelijk onbenut potentieel. In de loop der tijd kan hun situatie gewijzigd zijn, waardoor er andere kansen en een andere aanpak passend is. Tiem gaat in gesprek¹ met deze mensen en stelt waar nodig met hulp van afdeling Inkomensondersteuning en het Sociaal Wijkteam een (bijgesteld) integraal plan op.
- **Opvolging:** Tiem heeft de opdracht om mensen met een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt te ontwikkelen en te begeleiden naar werk. Tijdelijk willen we de opdracht van Tiem verruimen, zodat zij menskracht kunnen inzetten op de groep inwoners zoals bij het voorgaande punt is beschreven. We zijn er van overtuigd dat een deel van hun potentieel momenteel onbenut blijft en zij (gedeeltelijk) zelf hun inkomen kunnen verdienen.
- **Opsporen laaggeletterdheid:** Mensen die laaggeletterd zijn, zijn over het algemeen kwetsbaar, ook al is een deel aan het werk. Zij hebben een relatief grote kans op terugval in de bijstand en vervolgens blijvend langs de kant te komen te staan. In de aanpak van laaggeletterdheid is het signaleren de grootste opgave. We veronderstellen dat onder de mensen die worden opgeroepen voor de hiervoor genoemde perspectiefgesprekken relatief veel laaggeletterd zijn. Tiem beschikt over de expertise om dat te signaleren (inzet Taalmeter). Als er sprake is van laaggeletterdheid wordt hierop proactief gehandeld met initiatieven in stad en regio, zoals Stadkamer en onderwijs. Dit is onderdeel van de reguliere werkwijze.

Dit onderdeel heeft geen blijvend resultaat, maar stelt ons wel in staat om te handelen vanuit inzicht en overzicht. Dat geldt ook voor het volgende punt.

Interventie	FTE	Middelen	Duur
Perspectiefgesprekken	1	€ 74.000	1 jaar
Opvolging	1	€ 74.000	1 jaar
Opsporen laaggeletterdheid	0,5	€ 37.000	1 jaar

¹ In Actie Werk in Zwolle wordt dit servicegesprekken genoemd.

Inkoop materiaal, inhuur expertise	-	€ 10.000	Eenmalig
------------------------------------	---	----------	----------

C. Impuls instrumenten en faciliteiten

Er zijn twee instrumenten die elders in het werkveld worden toegepast, die we over willen nemen als het gaat om arbeidsontwikkeling en begeleiding naar werk.

Instrument op ontwikkeldoelen

Een deel van de bijstandspopulatie heeft, zoals hiervoor beschreven, ooit te kampen gehad met problematiek op meerdere leefgebieden. Hierdoor lag de focus niet op ontwikkeling en begeleiding naar werk. Een deel van hen is bijvoorbeeld aan de slag in de sociale basis, het voorveld. Zodra het bijstandsbestand is doorgelicht, hebben we ook zicht op deze groep. Dat momentum willen we aangrijpen om deze groep zoveel als mogelijk kansen te bieden om meedoen op de arbeidsmarkt, bij een reguliere werkgever. Het is essentieel om samen met de partijen in de sociale basis gericht te werken aan de ontwikkeldoelen van kandidaten. Een heldere beschrijving van de ontwikkeldoelen geeft houvast voor alle betrokken bij de ontwikkeling van een kandidaat. Hiervoor willen we een bestaand instrument hanteren, waarmee de inwoner de regie heeft over zijn of haar ontwikkeling. De implementatie van dit instrument maakt onderdeel uit van dit bestedingsvoorstel.

Solliciteren 2.0

Een tweede instrument dat bij wijze van proef wordt toegepast binnen het onderwijs/Start Route is een applicatie met dashboard, waarmee solliciteren op papier kan worden omzeild. Een kandidaat hoeft geen sollicitatiebrief te schrijven en een CV, maar kan met begeleiding van een *adviseur werk en ontwikkeling* een korte video opnemen. Daarop kan de kandidaat laten zien dat hij of zij goed een heftruck kan besturen, of de fijne manier van praten laten horen. Aanvullend op deze video kan een beknopt profiel gemaakt worden met vijf eigenschappen van de kandidaat, de tijden dat diegene beschikbaar is. Eenzelfde proef willen we toepassen voor een deel van de bijstandspopulatie, inclusief Nieuwe Zwollenaren.

Faciliteiten Tiem

In lijn met de bewegingen vanuit de Hervormingsagenda Sociaal Domein wordt steeds vaker een groepsgewijze aanpak toegepast op het terrein van arbeidsontwikkeling en bemiddeling. Met deze manier van werken wordt niet alleen het individu geholpen, maar ook de groep als geheel heeft bij deze vorm. We verwachten dat een groter deel van de doelgroep van Tiem collectieve ondersteuning ontvangt naast of zelfs in plaats van individuele ondersteuning. De inzet van zowel de Adviseurs Werk en Ontwikkeling, de accountmanagers, maar ook van bijvoorbeeld werkgevers bij events wordt op deze manier zo efficiënt mogelijk benut.

De faciliteiten waarover Tiem de beschikking heeft, zijn hierop niet op uitgerust. Wij stellen voor om aanpassingen in het gebouw aan de Lingenstraat te doen, zodat Tiem een verscheidenheid aan groepsgerichte aanpakken kan toepassen:

- Trainingen, bijvoorbeeld arbeidsvaardigheden
- Faciliteren Korte route naar werk (Actie Werk in Zwolle)

- Aanpakken zoals Jouw Route (Hervormingsagenda Sociaal Domein) en voor Nieuwe Zwollenaren

Mocht er een (sterk) verhoogde instroom in de bijstand volgen, dan is dat de manier om wachtlijsten te voorkomen en inwoners zo snel als mogelijk op route naar werk te krijgen.

Gevraagde investering

Interventie	Middelen	Duur
Instrument op ontwikkeldoelen	10.000	Eenmalig
Solliciteren 2.0 (licentiekosten)	20.000	1 jaar
Faciliteiten groepsgerichte aanpak	200.000	Eenmalig

D. Uitvoeringsmodel doelgroepen Participatiewet

In de afgelopen jaren (vanaf 2013) zijn er keuzes gemaakt wat heeft geleid tot een uitvoeringsketen zoals deze vandaag de dag functioneert. Deze keten bestaat uit de afdeling Inkomensondersteuning, Sociaal Wijkteam, RMC, Tiem en Regionaal Bureau Zelfstandigen. Keuze hebben elkaar opgevolgd, bijvoorbeeld bij de voorbereiding op de decentralisaties (taakverdeling schakels van de bijstandsketen), invoering van de participatiewet met bijhorend gedachtegoed (werk voor inkomen), de oprichting van Tiem. In de praktijk lopen we tegen een reeks knelpunten aan, die in de uitvoering onvoldoende weg 'gewerkt' kunnen worden. De verschillende uitvoeringsorganisaties zien kansen om de ketensamenwerking te verbeteren en de bereidheid zich hiervoor in te zetten wordt op alle niveaus (van uitvoering tot management/directie) gevoeld.

Bij het verbeteren dan wel herontwerpen van een uitvoeringsmodel voor de doelgroepen van de participatiewet willen we werken vanuit het perspectief van de eindgebruiker, de inwoners. Onder begeleiding van deskundigen ontwikkelen we een prototype en toetsen dat in de praktijk. Wij stellen voor de begeleiding en inzet gedurende dit proces is op te nemen in dit bestedingsvoorstel. Evenals de inzet van de uitvoeringsorganisaties Inkomensondersteuning, Sociaal wijkteam, RMC/Leerplicht, Tiem en Regionaal Bureau Zelfstandigen. We veronderstellen eind van 2022 een getoetst en doorontwikkeld prototype voor de brede doelgroep van de participatiewet en hoogstwaarschijnlijk daarbuiten te hebben. Tevens hebben we dan inzichtelijk wat er voor nodig is om een sluitende samenwerking in de keten, waarmee de lange termijn effecten corona gedempt kunnen worden, structureel te implementeren. Eventuele kosten voor die vervolgfase vallen buiten deze investeringsvraag.

Gevraagde investering

Interventie	Middelen	Duur
Begeleiding ontwikkelproces	90.000	1 jaar
Eigen inzet (in totaal 2,5 FTE hele keten)	185.000	1 jaar

Tot slot

Voor de uitvoering van de voorgestelde maatregelen stellen wij een procesbegeleider voor. De kosten bedragen eenmalig € 60.000 en voegen we toe aan dit voorstel.

Gevraagde investering

Interventie	Middelen	Duur
Procesbegeleider	60.000	Eenmalig

Overzicht interventies met gevraagde middelen

Interventie	Middelen	Duur
A. Nieuwe doelgroepen wegwijs maken		
Eigen inzet (in totaal 2 FTE hele keten)	74.000	6 maanden
Campagnemateriaal	15.000	6 maanden
B. Inzicht en overzicht bijstandspopulatie		
Perspectiefgesprekken	€ 74.000	1 jaar
Opvolging	€ 74.000	1 jaar
Opsporen laaggeletterdheid	€ 37.000	1 jaar
Inkoop materiaal, inhuur expertise	€ 10.000	Eenmalig
C. Impuls instrumenten en faciliteiten		
Instrument op ontwikkeldoelen	€ 10.000	Eenmalig
Solliciteren 2.0 (licentiekosten)	€ 20.000	1 jaar
Faciliteiten groepsgerichte aanpak	€ 200.000	Eenmalig
D. Uitvoeringsmodel doelgroepen Participatiewet		
Begeleiding ontwikkelproces	€ 90.000	1 jaar
Eigen inzet (in totaal 2,5 FTE hele keten)	€ 185.000	1 jaar
E. Uitvoering		
Procesbegeleider	€ 60.000	1 jaar
Totaal	€ 849.000	

Bijlage I. Online inwonersomgeving

Sinds enkele jaren participeert de gemeente Zwolle in de samenwerking i4Sociaal. Op dit moment nemen de gemeenten Enschede, Deventer, Groningen, Leeuwarden, Zaanstad en Zwolle, samen met Dimpact deel in deze samenwerking. De gezamenlijke ambitie is aan te sluiten bij de denk- en leefwereld van inwoners om te komen tot een op de inwoner afgestemde informatievoorziening in het Sociaal Domein. Bij alle gemeenten is er het besef dat het slimmer, beter en effectiever moet dan in de huidige situatie.

Om e.e.a. te beproeven is een pilot opgezet: 'Maximaal Jezelf'. Deze pilot heeft geleerd dat het beter kan en dat er een aanbesteding moet plaatsvinden (rechtmatigheid) om tot een duurzame oplossing voor 'Maximaal Jezelf' te komen die kan worden doorontwikkeld.

Na de succesvolle pilot 'Maximaal Jezelf' is de stap gezet naar een aanbesteding voor een online inwonersomgeving die:

- er in de eerste plaats is voor en vanuit het perspectief van inwoners;
- er in de tweede plaats is voor professionals bij gemeenten en/of hun partners ten dienste van de inwoner;
- inwoners op maat informatie verschaft over een vraagbehoefte;
- inwoners in staat stelt om zelf regie te hebben op hun leven (eigen kracht / zelfredzaamheid) en in de interactie met professionals;
- inwoners in staat stelt zelf zaken te regelen en hen ondersteunt bij de inzet van het eigen netwerk en dat van professionals;
- inwoners in staat stelt regie te voeren op eigen gegevens;
- makkelijker de juiste informatie beschikbaar stelt aan inwoners en professionals;
- professionals in staat stelt om makkelijker samen te kunnen werken met en rondom de inwoner;
- in algemene zin de online dienstverlening verbetert;
- aansluit bij levensgebeurtenissen;
- gebruikt kan worden voor dienstverlening gemeentebreed (mijngemeente).